

Geld zoals geld bedoeld is

Ondernemers beginnen eigen Münchense munt

Achtergrond - 2 april 2007

Het lijkt een beweging in de omgekeerde richting. Terwijl de eurozone zich uitbreidt, winnen in Duitsland lokale munten aan populariteit. In München heeft de klinkende euro er een duurzame concurrent bij: de ritselende regio.

Doel is het versterken van de lokale economie; de munten moeten het geld binnen de regio houden en de binding van gebruikers en afnemers met de omgeving vergroten. Als tegenhanger van de euro willen de Müncheneren hun munt niet zien, de regio is een aanvulling op het Europese geld. Hun grote aankopen als BMW's of dvd-spelers blijven de Duitsers toch wel in euro's betalen, beseffen de Münchense ondernemers.

Het principe is simpel. Eén regio is in te wisselen tegen één euro. Het betaalmiddel is renteloos en heeft een houdbaarheid van slechts drie maanden, daarna moet de klant hem opwaarderen. "Dit moet ervoor zorgen dat het geld in omloop blijft en niet in fondsen of potjes verdwijnt", zegt Weiss. Opwaarderen gebeurt door op een regio-biljet een klein stickertje te plakken van 10 tot 50 cent. Deze centen besteden de Münchener ondernemers - verenigd in [Das Verbindungswerk](#) - dan weer aan sociale en ecologische projecten in de omgeving.

Vakmanschap

Het ligt wellicht voor de hand om de regio iets typisch Beiers te noemen. Of de populariteit van al die rolands en chiemgauers typisch Duits. En dat zijn ze misschien ook wel. De regionale munt speelt in op de trots die *bodenständige* Duitsers voelen voor de producten van hun geboortegrond en de Duitse hang naar traditioneel vakmanschap. Met de uiterste variant van deze gevoelens - rechts chauvinisme - hebben de nieuwe munten daarentegen weinig te maken. De initiatiefnemers in München zijn milieubewust, sociaal begaan. Bezorgd om de globalisering en gebrand op duurzaamheid. Maatschappelijk verantwoorde ondernemers zouden ze in Nederland wellicht heten.

Isabella Weiss is er zo eentje. De Münchense met het kortgeknipte grijze haar, voormalig kleermaakster, stapte enige jaren geleden met succes over naar financiële consultancy gericht op vrouwen. Tot ze merkte dat er iets mis was met

het systeem. Goed mis. “Alle producten in de natuur bederven als je ze te lang bewaart, maar geld moet per se meer worden. Het vloeit daarheen waar de grootste winsten te behalen vallen, maar niet waar het het meest nodig is.”

Crash

Het zijn sentimenten die leven bij de Münchener regio-ondernemers. Wantrouwen jegens het oncontroleerbare kapitalisme, uitmondend in de oude Duitse vrees voor de grote economische ineenstorting. De angst voor een herhaling van de Grote Crisis uit de [jaren twintig en dertig](#). “Het gaat binnenkort mis. Het kan een jaar duren, misschien vijf, maar dan komt de grote crash”, zegt [biobakker Fritz Schlund](#), mede-initiatiefnemer van de regio. Hier openbaart zich de tweede functie van de regionale munt. Het netwerk van regionale ondernemers en hun klanten vormt een sociaal vangnet voor de barre tijden die in het verschiet liggen. “Onze munt maakt de regio beter bestand tegen de grillen van de wereldeconomie en zet een rem op de steeds groter wordende kloof tussen arm en rijk.” zegt de bakker.

Grootste zorg van de ondernemers zijn rentes. Weiss: “Personen, bedrijven en landen moeten schulden aangaan om de rente op oude schulden te kunnen betalen. De economie moet blijven groeien, anders kan niemand de rentes meer betalen. Dat gaat ten koste van de leefbaarheid en het milieu.” Veelbetekenend wijst Weiss op de teller op de [website van de Duitse Bund der Steuerzahler](#). Die houdt bij hoeveel de Duitse staatsschuld groeit: het bedrag van 1493 miljard euro wordt elke seconde duizend euro hoger. Dat komt neer op 18 duizend euro schuld per Duitser.

Maar in laatste instantie is de regio toch vooral een levenshouding. Schlund: “Ik leef niet om geld te verdienen, maar om voor mezelf en mijn werknemers een zinvol bestaan te scheppen. Ik werk voor de natuur, niet voor een mooiere auto. Veel geld is een gevangenis.”

Bas de Rue is redacteur van het Duitslandweb

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel: <https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/3581/geld-zoals-geld-bedoeld-is>